

OPĆI PODACI			
IME I PREZIME PRISTUPNIKA ILI PRISTUPNICE:	Alma Vančura		
Naziv studija:	Jezikoslovlje		
Matični broj studenta:			
Odobranje teme za stjecanje doktorata znanosti: (staviti križić u polje)	☐ u okviru doktorskog studija	☒ izvan doktorskog studija	☐ po osnovi znanstvenih dostignuća
Ime i prezime majke i/ili oca:	Vesna Brust		
Datum i mjesto rođenja:	08.08.1976. Osijek		
Adresa:	Gornjodravska obala 91		
Telefon/mobitel:	031 283 556/098 533 524		
e-pošta:	avancura@ffos.hr		
ŽIVOTOPIS PRISTUPNIKA/PRISTUPNICE			
Obrazovanje (kronološki od novijeg k starijem datumu):	rujan 2010. - doktorat izvan doktorskog studija na Filozofskom fakultetu, Sveučilište J.J. Strossmayera u Osijeku; 31.05.2010. - obranila kvalifikacijski rad na temu Naglasak osječkoga govora u odnosu na naglasak hrvatskoga jezika 24.11.2004. - upisala poslijediplomski znanstveni lingvistički studij na Filozofskom fakultetu u Zagrebu; srpanj 2001. - diplomirala na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, stekla titulu profesora engleskog jezika i književnosti i fonetike rujan 1995. - upisala Filozofski fakultet u Zagrebu, smjer engleski jezik i fonetika		
Radno iskustvo (kronološki od novijeg k starijem datumu):	lipanj 2005. – Filozofski fakultet u Osijeku, asistentica na odsjeku za engleski jezik i književnost rujan 2005.-2009. - Umjetnička akademija u Osijeku, Odsjek za glumu i lutkarstvo; vanjska suradnica na predmetu Fonetika rujan 2001. – svibanj 2005. škola za strane jezike Lanico, Osijek; profesorica engleskog i talijanskog jezika 2000.-2001. HRT Zagreb, Služba za jezik i govor; fonetičar hospitant 1999.-2000. Centar za poduke Koproščec, Osijek; predavač engleskog		
Popis radova:	Brdar, Mario; Zlomislić, Jadranka; Šoštarić, Blaženka; Vančura, Alma (2009) Cognitive Approaches to English: From metaphorical banana skins to metonymic rittbergers: on two types of polysemy; <i>Fundamental, Methodological, Interdisciplinary and Applied Aspects</i> / Brdar, Mario; Omazić, Marija ; Pavičić Takač, Višnja (ur.).Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing, 151-169. Buljan, Gabrijela; Vančura, Alma (2011) Verb conversions in/on time and space. In Brdar, M., Omazić M., Pavičić Takač, V., Gradečak Erdeljić, T., Buljan, G., (ur.) Space and Time in Language. Frankfurt am Mein: Peter Lang. Vančura, Alma ; Tomić, Diana (u tisku) Informativni složenac: analiza retoričkih vrsta unutar informativnih emisija hrvatskih televizija.		

<p>Popis aktivnih sudjelovanja na kongresima:</p>	<p>2007. Filozofski fakultet, Osijek Cognitive Approaches to English: International Conference to Mark 30 Years of English Studies in Osijek; From metaphorical banana skins to metonymic rittbergers: On two types of polysemy 2009. HDPL, Osijek: Glagolske preobrazbe u/o vremenu i prostoru 2010. HDPL, Osijek: Informativni složenac: analiza retoričkih vrsta unutar informativnih emisija hrvatskih televizija 2010. Istraživanja govora, Zagreb: Kako govore legice i lege?</p>
--	--

NASLOV PREDLOŽENE TEME

<p>Hrvatski:</p>	<p>Karakteristike, indikatori kvalitete i kriteriji vrednovanja simultanog prijevoda studenata prevođenja: implikacije za teoriju i praksu usmenog prevođenja</p>
<p>Engleski:</p>	<p>Characteristics, quality indicators and assessment criteria of simultaneous interpretation by student-interpreters: implications for interpreting theory and teaching practice</p>
<p>Jezik na kojem će se pisati rad:</p>	<p>engleski</p>

OBRAZLOŽENJE TEME

<p>Sažetak na hrvatskom jeziku (maksimalno. 1000 znakova s praznim mjestima):</p>	<p>Predložena je disertacija primijenjeno-lingvističko istraživanje iz područja znanosti o prevođenju (<i>applied interpreting study</i>). Ovaj će rad prikazati koje su karakteristike simultanog prijevoda prevoditelja početnika na leksičkoj, gramatičkoj, semantičkoj i fonološkoj razini; usporediti postojeće kriterije vrednovanja kvalitete simultanog prijevoda koji su napravljeni na temelju vrednovanja profesionalnih prevoditelja; objediniti postojeće kriterije u cjelinu te ih primijeniti na prijevode studenata prevođenja prateći ih tijekom četiri mjeseca učenja. Cilj je rada: a) opisati karakteristike simultanog prijevoda studenata prevođenja b) klasificirati pogreške c) dobiti uvid u najčešće pogreške na početku i kraju obuke i to temeljem usporedne analize na sinkronijskoj i dijakronijskoj razini d) definirati i objediniti kriterije procjene vrednovanja kvalitete prijevoda prevoditelja profesionalaca e) primijeniti ih na studente prevođenja f) ukazati na što treba obratiti posebnu pažnju pri podučavanju simultanog prevođenja.</p>
<p>Sažetak na engleskom jeziku (maksimalno 1000 znakova s praznim mjestima):</p>	<p>The proposed thesis is applied-linguistic research in the field of applied interpreting study. This thesis will show which are the characteristics of simultaneous translation of student-interpreters on lexical, grammatical, semantic and phonological level; compare the existing criteria for evaluation of quality in simultaneous interpretation made on the basis of quality assessment of professional interpreters' performance; unify and apply them to the quality assessment of student-interpreters' performance, following their progress during four months of teaching. The aim is a) to describe the characteristics of simultaneous interpretation of student-interpreters b) classify the errors c) gain insight into the most common errors at the beginning and at the end of training, based on comparative analysis of the synchronic and diachronic level d) define and unify the quality assessment criteria of professional interpreters' performance e) apply them to student-interpreters f) indicate where special attention should be placed in teaching of simultaneous interpreting.</p>

Uvod (maksimalno 2000 znakova s praznim mjestima)

Svatko tko se bavio prevođenjem svjestan je činjenice kako je to zahtjevan i složen proces. Već se sama riječ prevođenje može u engleskom prevesti na dva načina: *translation* i *interpreting*, čime automatski označava radi li se o pismenom ili usmenom prevođenju. Oba termina označavaju proceduru u kojoj netko prenosi informaciju drugima. 'Pošiljalac želi uspostaviti odnos sa primaocem i prijenos s jednog na drugi jezik obično nije samo preslika, nego dinamički proces kojem je cilj postići razumijevanje bez zapreka komunikaciji' (Nida i Taber, 1982:32). Iako je u simultanom prevođenju prevoditelj često 'nevidljiv' njegova je uloga nezamjenjiva. 'Svi konferencijski prevoditelji svjesni su činjenice da 'kvaliteta' obilježava čitav proces prevođenja' (Čenkova, 1995:163). Ali što je kvaliteta u prevođenju? Kako se može definirati kvaliteta kod prevođenja? Koji sve čimbenici utječu na kvalitetu? Razni su se autori bavili kvalitetom: Bühler 1986, Kopcynski 1994, Chiaro i Nocella 2004, Colados Ais 1998/2002, Pöchhacker 2001, Kalina 2005, Pöchhacker, Zwischenberger i Kurz 2008 te

pokušali dobiti odgovore o kvaliteti prijevoda gledano sa stajališta prevoditelja, govornika, slušatelja ili čak naručitelja prijevoda. Parametri su brojni i svi se autori slažu da se kvaliteta u prvom redu promatra kroz situacijsku prizmu (uvjeti prevođenja, stavovi govornika, prevoditelja, slušaoca, stres, umor itd) ali isto tako da postoji nešto što većina povezuje s kvalitetom. To su u prvom redu prenošenje sadržaja, i to detaljnog sadržaja nauštrb generalnog sadržaja, a zatim pravilna terminologija, a tek onda gramatičnost, opći sadržaj, tečnost, ugodan glas itd. (Kopcynski 1994: 93-93).

Pregled dosadašnjih istraživanja (maksimalno 5000 znakova s praznim mjestima)

Brojna su istraživanja i publikacije vezana uz simultano prevođenje (Altman 1994, Ahrens, Barik, 1994, Gile 1991, 1994, 1995, 2009, , Ivir 1977, 1978, 1987, Kalina 2002, 2005, Lambert i Moser Mercer 1994, Nida 1982, Nolan 2005, Pöchhacker 2001, 2006, 2008, Seleskovitch 1988, Tennent 2005, Venuti 2008) i to ovisno o tome s kojeg mu se gledišta pristupa: prevoditelja, govornika koji se obraća određenoj publici, slušatelja, naručitelja prijevoda, ali također i proučava li se simultano prevođenje netko tko se i sam njime bavi/o ili se radi o osobi koju zanima simultano prevođenje bez osobnog iskustvenog uvida. Mnogi se aspekti simultanog prevođenja istražuju u cilju davanja odgovora kako unaprijediti disciplinu simultanog prevođenja, a većina analiza je provedena proučavajući profesionalne prevoditelje i to u svrhu poboljšanja tečnosti simultanog prevođenja (Venuti 2008), prozodije (Ahrens 2005), leksičke gustoće (Sandrelli i Bendazolli 2005), istraživačke metodologije (Gile 1994) te raznih drugih stajališta s ciljem što boljeg razumijevanja, a time i podučavanja ili učenja simultanog prevođenja. Usvajanje vještine simultanog prevođenja i različite faze kroz koje prolaze studenti dok razvijaju prevoditeljsku stručnost ne mogu se i ne bi se trebali u potpunosti objasniti i vrednovati uz pomoć modela, standarda i normi koji su razvijeni za profesionalne prevoditelje. Uspješan profesionalni prijevod određuju brojni faktori koji se ne mogu replicirati na jednak način kod početnika (Moser-Mercer, 2008). Altman (1994) je napravila pilot- studiju vezanu uz analizu pogrešaka kod studenata-prevoditelja u kojem uspostavlja hijerarhiju pogrešaka prema vrstama i težini. Problem svih istraživanja simultanog prevođenja je nemogućnost potpunog znanstvenog objašnjenja svih procesa, budući da se mnogi od njih odvijaju nesvjesno u mozgu i samim time su nedostupni mjernim instrumentima. Bühler 1986, Kopcynski 1994, Chiaro i Nocella 2004, Colados Ais 1998/2002, Pöchhacker 2001, Kalina 2005, Pöchhacker, Zwischenberger i Kurz 2008 proučavaju kvalitetu u simultanom prevođenju sa stajališta prevoditelja i sa stajališta slušača te zaključuju da sama kvaliteta ovisi o brojnim situacijskim varijablama (uvjeti, norme, forma poruke, govornikova namjera, stav, prevoditelj, njegova/njezina kompetencija, stavovi, strategije itd.), ali se isto tako slažu da je simultano prevođenje u prvom redu prevođenje sadržaja i to detaljnog sadržaja i terminologije kao najvažnijih uvjeta.

Cilj i hipoteze istraživanja (maksimalno 700 znakova s praznim mjestima)

Cilj ovog primijenjeno-lingvističkog istraživanja opisati je karakteristike simultanog prijevoda studenata prevođenja, klasificirati pogreške, dobiti uvid u najčešće pogreške na početku i kraju obuke i to temeljem usporedne analize na sinkronijskoj i dijakronijskoj razini; definirati i objediniti kriterije procjene vrednovanja kvalitete prijevoda prevoditelja profesionalaca te ih primijeniti na studente prevođenja. Na poslijetku, rad će ukazati na što treba obratiti posebnu pažnju pri podučavanju simultanog prevođenja.

Materijal, metodologija i plan istraživanja (maksimalno 6500 znakova s praznim mjestima)

Korpus koji se koristi u ovom radu obuhvaća snimke simultanog prevođenja 19 studenata prevođenja druge godine diplomskoga studija prevođenja, snimljene u programu Cool Edit Pro 2, koristeći frekvencijski opseg od 96000, jednokanalnu 16 bitnu rezoluciju, mikrofonom udaljenim 30ak cm od ispitanika. Analizirani korpus sastoji se od 76 simultanih prijevoda s engleskog na hrvatski jezik uprosječenog trajanja od 3,5 minute, sveukupnog trajanja snimki u rasponu od 20 sati. Kriterij odabira govora uključivao je prvi i posljednji prijevod te dva nepripremljena govora tijekom semestra kako bi se usporedilo moguće pojavljivanje pogrešaka.

Metodološki postupci primijenjeni u doktorskom radu bit će slijedeći:

- a) Snimanje ispitanika tijekom jednog semestra nastave u uvjetima koji odgovaraju životnim situacijama (studenti na obuci – simulacija sličnih uvjeta kao kod profesionalaca, u odvojenoj prostoriji sa slušalicama i profesionalnom opremom za simultano prevođenje);
- b) Obrada podataka u programu Cool Edit Pro 2;
- c) analiza snimljenog korpusa na nekoliko razina: leksičkoj, semantičkoj i fonološkoj;
- d) Izrada baze podataka s pogreškama;
- e) Usporedna analiza podataka na sinkronijskoj i dijakronijskoj razini. Rad bi dakle, podrazumijevao analizu svakog pojedinog studenta u 2 točke (prvo i posljednje simultano prevođenje), dok bi se, osim toga, posebno analizirali nepripremljeni prijevodi, budući da je kod njih očekivana veća učestalost stanki i pogrešaka na svim razinama, nego na onima gdje su se studenti imali prigode pripremiti;

- f) Analiza i usporedba podataka s postojećim kriterijima vrednovanja kvalitete;
- g) Prijedlog kriterija vrednovanja kvalitete prijevoda studenata-prevoditelja;
- h) Izvođenje zaključaka i donošenje preporuka na temelju rezultata istraživanja.

Očekivani znanstveni doprinos predloženog istraživanja (maksimalno 500 znakova s praznim mjestima)

Očekivani znanstveni prinos temelji se na dobivanju konkretnih spoznaja o karakteristikama prijevodnog diskursa i kvaliteti simultanog prijevoda studenata prevođenja, za razliku od normi i standarda zadanih za profesionalce, te područjima na kojima se može ostvariti napredak u procesu obuke i usvajanja vještina. Rezultati će biti od važnosti za teoriju usmenog prevođenja, bit će doprinos analizi ove vrste specijaliziranog diskursa, no imat će i svoju didaktičku primjenu, jer će se dobiti spoznaje i preporuke o mogućnostima poboljšanja kvalitete obuke i konzistentnije evaluacije simultanog prevođenja putem empirijski utvrđenih kriterija i parametara pretočenih u evaluacijske skale za vrednovanje napretka u obuci.

Popis citirane literature (maksimalno 15 referenci)

Ahrens, B. (2005). Analysing prosody in simultaneous interpreting: difficulties and possible solutions, *The Interpreters' Newsletter* 13. 1-14.

Altman, J. (1994). Error Analysis in The Teaching of Simultaneous Interpreting: A Pilot Study, *Bridging the gap, Empirical research in simultaneous interpretation*, Sylvie Lambert, Barbara Moser-Mercer (ur.) Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company 25-38.

Čenkova, I. (1995). Quality in Interpreting – a Binding or Liberating Factor? *Translator's Strategies and Creativity, Selected papers from 9th International Conference on Translation and Interpreting, Prague, September 1995*. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company.

Gile, D. (1991). *The processing capacity issues in conference interpretation*, *Babel*, 37:1, 15-27.

Gile D. (1995). *Basic Concepts and Models for Translator and Interpreter Training*, Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company.

Göstl, S. (2010). *Das Simultandolmetschmodell von A. F. Schirjaje*, neobjavljena magistarska radnja

Ivir, V. (1978). *Teorija i tehnika prevođenja*: udžbenik za II god. pozivousmerenog obrazovanja i vaspitanja srednjeg stupnja prevodilačke struke, Sremski Karlovci : Centar "Karlovačka gimnazija"

Kalina S. (1992). Discourse processing and interpreting strategies: an approach to the teaching of interpreting, in *Teaching translation and interpreting: training, talent and experience: papers from the first language international conference, Elsinore, Denmark, 31 May – 2 June 1991*. C. Dollerup & A. Loddegard (ur.), Amsterdam- Philadelphia: Benjamins Publishing Company, 251-258.

Kalina, S. (2005). "Quality Assurancce for Interpreting Processes". *Meta: Translators' Journal*, 50:2, 768-784

Kopczynsky, A. (1994). Quality in Conference Interpreting: Some Pragmatic Problems, *Bridging the gap, Empirical research in simultaneous interpretation*, Sylvie Lambert, Barbara Moser-Mercer (ur.) Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company 87-99.

Lambert, S., Moser-Mercer, B. (ur.) (1994). *Bridging the Gap: Empirical Research in Simultaneous Interpretation*, Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company

Moser-Mercer, B. (1994). Aptitude Testing for Conference Interpreting. *Bridging the Gap, Empirical research in simultaneous interpretation*, Sylvie Lambert, Barbara Moser-Mercer (ur.) Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company. 57-68.

Moser-Mercer, B. (2008). Skill Acquisition in Interpreting: A Human Performance Perspective. *The Interpreter and Translator Trainer (ITT)*: 2:1, 1-28.

Nida, E. A., Taber, C.R. (1982). *The Theory and Practice of Translation*. Leiden: E.J.Brill

Pöchhacker, F. (2001). Quality Assessment in Conference and Community Interpreting *Meta: Translators' Journal*, 46:2, 410-425.

Pöchhacker, F. (2001). *Introducing Interpreting Studies*. London: Routledge

Pochacker, F. (1994). *Simultandolmetschen als complexes Handeln*. Tübingen: Gunter Narr Verlag

Vernuti, L. (2008). *The Translator's Invisibility, A History of Translation*; Second Edition, London/New York: Routledge

IZJAVA

Odgovorno izjavljujem da nisam prijavila/o doktorsku disertaciju s istovjetnom temom ni na jednom drugom Sveučilištu.

U Osijeku, 20 ožujka 2011.

Potpis

_____
Ime i prezime

Napomena (po potrebi):

Mentor: izv.prof.dr.sc. Marija Omazić

Molimo Vas da ispunjeni Obrazac 1 pošaljete u elektroničkom i u tiskanom obliku – potpisano – referentu za doktorski studij u Uredu za studentska pitanja.